C/2025/4203

20.8.2025 г.

Становище на Европейския икономически и социален комитет

Нов план за действие относно прилагането на Европейския стълб на социалните права

(становище по собствена инициатива)

(C/2025/4203)

Докладчик: **Sophia REISECKER**

Съветник	Wolfgang GREIF (на докладчика от II гр.) Jukka AHTELA (на I група)
Решение на Пленарната асамблея	5.12.2024 г.
Правно основание	Член 52, параграф 2 от Правилника за дейността
Компетентна секция	„Заетост, социални въпроси и гражданство“
Приемане от секцията	22.5.2025 г.
Приемане на пленарна сесия	18.6.2025 г.
Пленарна сесия №	597
Резултат от гласуването („за“/„против“/„въздържал се“)	147/36/53

1. **Въведение**

1.1. Макар че основанията за обявяване на Европейския стълб на социалните права (ЕССП) са все още в сила и че Планът за действие даде тласък на ангажимента на ЕС за постигане на социален напредък, все още има пропуски и предизвикателства, не на последно място по отношение на прилагането. Въпреки че беше постигнат напредък по отношение на водещата цел за заетостта, в други области прогресът е недостатъчен, особено по отношение на намаляването с 15 милиона на броя на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване. Предстои много работа, ако ЕС и държавите членки желаят да следват и да прилагат изцяло целите и принципите на ЕССП. Преди да се предприемат по-нататъшни действия, е необходима задълбочена и обективна оценка на изпълнението на предишния план за действие.

1.2. Целта на настоящото становище е да допринесе за новия план за действие, обявен от Европейската комисия (ЕК), и да отправи препоръки както за инициативи на подходящите равнища. ЕИСК счита, че на неговите препоръки относно политиката и управлението следва да се отдаде приоритет при изготвянето на ориентиран към бъдещето ЕССП, насочен към изпълнение и прилагане на установените социални норми и стандарти и в случай на необходимост към тяхното оценяване и актуализиране в съответствие с променящите се обществени нужди и новите геополитически и икономически предизвикателства.

1.3. Мерките би трябвало да са съобразени с разделението на правомощията между ЕС и държавите членки, както и принципите на субсидиарност и пропорционалност, и да са съсредоточени върху приноса за укрепване на цялостната конкурентоспособност и на устойчивостта на европейския икономически и социален модел. Общото разбиране, че конкурентоспособността и социалният напредък вървят ръка за ръка, е основа за конкретни усилия за увеличаване на заетостта, социалния напредък и производителността, както се посочва в доклада на Драги.

1.4. С оглед на многобройните предизвикателства, пред които е изправена Европа, ЕИСК подчертава, че първоначалните цели на ЕССП остават в сила, и призовава за цялостен подход, който да обхваща справедливостта, конкурентоспособността, сигурността и приобщаването в рамките на европейския социален модел. Планът за действие на ЕССП би трябвало да изиграе своята роля, като насърчава среда, в която всички съответни участници, включително публичните власти, могат да поемат своите социални отговорности, а дружествата могат да използват производителния си потенциал и да създават качествени работни места. Това изисква стремеж към приобщаващ икономически растеж, изграден върху солидните основи на единния пазар, научните изследвания и иновациите, подкрепени от структурни реформи, които повишават равнищата на заетост и достъпа до умения, като същевременно гарантират справедливо и гладко функциониране на пазарите на труда и на системите за социална сигурност. На различните равнища социалният диалог може да бъде както актив, който помага на Европа да се адаптира към промените в трудовия живот, така и инструмент за отговорно управление на промените.

2. **Политически препоръки**

2.1. ***Равни възможности и достъп до пазара на труда***

2.1.1. **Намаляване на неравенството по отношение на доходите и насърчаване на равенството между половете**: въпреки че в тази област вече са приети редица инициативи, планът за действие следва да включва по-нататъшни мерки, с които държавите членки да бъдат насърчени да преодолеят неравенството по отношение на доходите и да намалят разликите между мъжете и жените по отношение на заетостта. Европа се нуждае от нова стратегия за равенство между половете за периода след 2025 г., в която да се вземе предвид и интерсекционалността. За да се извлече максимална полза от Директивата за прозрачност в заплащането, са необходими редовен диалог между държавите членки и подкрепа от ЕК при тълкуването и прилагането на директивата.

2.1.2. **Напредък в равното третиране:** въпреки че ЕК посочи, че ще оттегли предложението за директива за равно третиране, по което се водят преговори от 2008 г. насам, ЕИСК продължава да призовава за ефективни инструменти за борба с дискриминацията, включително извън сферата на труда.

2.1.3. **Цели по отношение на заетостта и активна интеграция на пазара на труда:** трябва да се предприемат стъпки, които да позволят на пазарите на труда да се справят с недостига на работна сила и на висококвалифицирани работници, и същевременно да са насочени към намаляване на броя на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване. Целта на политиките на пазара на труда трябва да бъде осигуряване на работа на неактивните и безработните лица, включително чрез повишаване на квалификацията и преквалификация и предлагане на стимули за по-добра реинтеграция на пазара на труда и подходяща подкрепа за активизиране с цел бързо завръщане към заетост. Ролята на ефективните публични служби по заетостта е от решаващо значение и за нея трябва да се предвидят достатъчно ресурси и подходящ персонал. На хората с увреждания следва да се предоставят специални мерки и подкрепа. За да се постигне напредък по отношение на целта на Принцип 13 на ЕССП, ЕИСК отново отправя предложението си за подобряване — при надлежно отчитане на различните правомощия — на ключовите елементи в осигурителните системи за безработица на държавите членки. Това би накарало държавите членки с подкрепата на ЕК да оценят и разгледат стандартите за тези системи, включително по-високи нетни коефициенти на заместване на дохода, обезщетения с подходяща продължителност, по-висок процент на покритие, както и обучение и подкрепа за лицата, търсещи работа, в прехода към пазара на труда.

2.1.4. **Актуализиране на координацията на нормативната уредба относно социалната сигурност:** ЕИСК настоятелно призовава държавите членки да осъществят подобренията на координацията на регулирането на социалната сигурност. При това следва да се отчита развитието на вътрешния пазар и свободното движение на работници, така че да се гарантират преносимите социалноосигурителни права, които позволяват на трансграничните работници да допринасят за социалните обезщетения и да имат достъп до тях в рамките на ЕС, без да срещат проблеми.

2.1.5. **Насърчаване на пакет от политики за справедлив преход:** ЕИСК отново призовава за ефективен пакет от политики за сферата на труда, с цел да се осигури подкрепа в цифровия и екологичния преход. Това предполага предвиждане и управление на промените, използване на социалния диалог и колективното договаряне като водещи принципи и интегриране на инициативи за справедлив преход в прилагането на ЕССП и европейския семестър ([1]). Планът за действие за социалната икономика трябва да бъде изпълнен изцяло ([2]).

([1]) Становище на Европейския икономически и социален комитет — Към законодателно предложение за справедлив преход и политически инструменти на ЕС, които да дават възможност за по-социален Европейски зелен пакт (становище по собствена инициатива) (ОВ C, C/2025/772, 11.2.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/772/oj).

([2]) COM(2021) 778 final и Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Изграждане на икономика, която работи за хората: план за действие за социалната икономика“ (COM(2021) 778 final) (ОВ C 323, 26.8.2022 г., стр. 38).

2.1.6. **Умения и компетентности:** поради бързото технологично развитие, прехода към зелена икономика и демографските промени, уменията и компетентностите на хората са ключови фактори за конкурентоспособността и устойчивостта на европейския модел на социална пазарна икономика. За преодоляване на тези предизвикателства са необходими амбициозни реформи в националните системи за образование и обучение, които да бъдат разработени в тясно сътрудничество със социалните партньори.

2.1.7. **Насърчаване на достъпа до обучение и учене през целия живот и инвестиции в тези области:** ЕИСК вече е отправял искания достъпът до непрекъснато обучение и учене през целия живот да бъде насърчаван като индивидуално право на всички, което да се признава на равнището на ЕС и да се предоставя на национално равнище. Това ще даде възможност на хората да не изостават от развитието на цифровите технологии и ИИ ([3]) и да се справят с промените на пазара на труда, дължащи се на екологичния преход. Това е особено важно за лицата, които са най-отдалечени от обучението и пазара на труда, включително незаетите с работа, учене или обучение. Целите на ЕССП не могат да се постигнат без увеличаване на публичните и частните инвестиции в образованието и по-голяма ангажираност от страна на работодателите и социалните партньори, целяща повече учене и обучение в процеса на работа. Освен това ЕИСК насърчава държавите членки да създадат рамки за предоставяне на достатъчна финансова подкрепа за покриване на разходите за живот посредством предоставянето на право на надбавки, особено за по-дълги периоди на образование и обучение.

2.2. ***Справедливи условия на труд***

2.2.1. **Борба с бедността сред работещите:** ЕИСК счита, че процентът на работниците, изложени на риск от бедност, който се дължи на множество фактори, трябва да се намали значително. Това изисква цялостен подход, намаляване на нестандартната заетост, гарантиране на адекватни минимални работни заплати и улесняване на по-добрия преход между работните места, подобряване на условията на труд и допълнителни инвестиции в обучение и повишаване на квалификацията, особено в секторите с по-слаба производителност. На равнище ЕС трябва да се предприемат подходящи инициативи за определяне на общи минимални стандарти в държавите членки. ЕИСК призовава за правилно прилагане на Директивата относно адекватните минимални работни заплати.

2.2.2. **Наблюдение и гарантиране на справедливи условия на труд, създаване на качествени работни места и борба с несигурната заетост**: в тази област вече са предприети редица мерки. Те следва да се изпълняват правилно, да се осъществяват правни и административни проверки и да се осигури прилагане на национално равнище, за да се гарантира, че работниците разполагат със стабилни работни места, безопасни условия на труд, включително по отношение на новите рискове на работното място, с адекватно и предвидимо заплащане и възможност да изразяват своето мнение на работното място в рамките на добре функциониращ и организиран механизъм. Необходим е по-голям ангажимент за осигуряване на справедливи и достойни условията на труд, особено предвид продължаващата диверсификация на договорите, голяма част от които са свързани с несигурна и нестандартна заетост. Това се отнася по-специално за прилагането и мониторинга на Директивата относно работата през платформа. Трябва да се постави допълнителен акцент върху създаването на качествени работни места, включително чрез подкрепа за обучение, повишаване на квалификацията, развитието на работни места, основани на новите технологии, и признаване на предприемачеството. ЕИСК предлага в плана за действие да се създаде допълнителна „цел за качествени работни места“ и насърчава ЕК да работи със социалните партньори и Eurofound, за да анализира разработва полезни и приложими показатели в тази област.

2.2.3. **Гарантиране на достъп до висококачествени здравни системи/грижи и подходящо кадрово обезпечение на сектора:** ЕК следва да доразвие Европейската стратегия за полагане на грижи, като насърчи държавите членки да инвестират повече в „икономиката на грижите“, в съответствие с Резолюцията на МОТ относно насърчаването на достойния труд в икономиката на грижите ([4]). Въвеждането на препоръки за целия ЕС, с които да се подкрепят и насочват държавите членки в усилията им за подобряване на положението на здравните специалисти посредством създаване на достойни работни места със справедливо възнаграждение и привлекателни модели на обучение — подкрепени с добре разработени миграционни политики — би могло да бъде решение за огромния недостиг на персонал. ЕИСК призовава за средносрочен преглед на препоръките въз основа на мониторинга на степента, в която са изпълнени целите от Барселона и общите цели на реформите в областта на дългосрочните грижи. Освен това са необходими инициативи за справяне с несигурността на работните места и пригодността за заетост на работниците посредством обучение и насърчаване на контрола на качеството в разрастващата се сфера на дългосрочните грижи и помощ, също и чрез справяне с нелоялните бизнес практики в новия сектор, когато такива съществуват.

([3]) Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за решение на Съвета относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки“ (COM(2023) 599 final — 2023/0173 (NLE) (ОВ C, C/2023/870, 8.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/870/oj), 1.9, Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно План за действие на Европейския стълб на социалните права“ (COM(2021)102 final) (ОВ C 374, 16.9.2021 г., стр. 38), 2.1.7.

([4]) Резолюция на МОТ относно достойния труд и икономиката на грижите.

2.2.4. **Подобряване на здравословните и безопасни условия на труд:** за да се намалят рисковете на работното място, са необходими стратегии за превенция, включващи повишаване на осведомеността. Амбицията е броят на смъртните случаи и злополуките на работното място да бъде сведен до нула. Борбата срещу професионалните заболявания трябва да се засили, особено с оглед на канцерогенните продукти и вещества, патогените или опасните агенти. Въпреки че продължава да подкрепя доброволните споразумения, Директивата относно канцерогените, мутагените и токсичните за репродукцията вещества следва да бъде подложена на постоянен мониторинг с участието на социалните партньори и учените.

2.2.5. **Справяне с новите рискове на работното място въз основа на консултации със социалните партньори:** подобрената защита на здравето на работното място повишава конкурентоспособността на предприятията. Това се отнася и за новите рискове и проблеми, свързани с психичното здраве, особено във връзка с използването на новите технологии. ЕИСК препоръчва да се гарантира правото на откъсване от работната среда, което не само защитава работниците, но и може да увеличи производителността. ЕИСК призовава ЕК да предложи директива относно психосоциалните рискове. В нея следва да се определят обвързващи задължения за идентифициране на психосоциалните рискове чрез подходящи оценки на риска с участието на работниците и профсъюзите. Изменението на климата носи и нови рискове и трябва да се обърне внимание на работата при екстремни температури.

2.2.6 **Подобряване на възможностите за работа и на качеството на заетостта за младите хора**: ЕИСК многократно е призовавал за равно третиране на младите хора на пазара на труда ([5]), не на последно място чрез преодоляване на рисковете, свързани с нестандартната заетост с повишена несигурност, включително принудително намалено работно време и принудителни временни договори. В Плана за действие положението със заетостта на младите хора, особено на незаетите с работа, учене или обучение ([6]), следва да се разгледа от различни страни, като например прехода от образование към заетост, необходимостта от качествени работни места и адекватна социална закрила, която да е в състояние да защитава младите хора дори по време на периодите, когато те не работят. В контекста на предложената Директива за стажовете ЕИСК призовава за солидна правна инициатива, която да гарантира, че стажантите, които извършват работа, не са изключени от правата на работниците.

2.2.7. **Мерки за ориентиран към човека ИИ:** Предвид потенциала за повсеместно навлизане на ИИ и нововъзникващите технологии е необходим подход, целящ да се избегнат негативните последици за работниците, свързани с използването на тези технологии. Законодателните инициативи трябва да се справят с пропуските в защитата на правата на работниците на работното място и да гарантират, че хората ще запазят контрола във всички взаимодействия между човек и машина ([7]).

2.2.8. **Гарантиране на справедлива трудова мобилност:** ЕИСК си присъединява към призива на Европейския парламент (ЕП) за преразглеждане на мандата на Европейския орган по труда с цел съществено укрепване на правомощията му. Това би означавало да му се предостави възможност да разследва предполагаеми нарушения или неприлагане на правото на ЕС и да инициира и провежда разследвания и инспекции на трансгранични случаи по своя инициатива, след като уведоми съответните национални компетентни органи.

2.3. ***Социална закрила и приобщаване***

2.3.1. По-подробни предложения са включени в други становища на ЕИСК, преди всичко в SOC/829 относно „Стратегия на ЕС за борба с бедността“. Сред тях има мерки за:

— укрепване на общите усилия за увеличаване на възможностите за заетост чрез овластяване и защита на уязвимите групи;

— справяне с бедността сред децата и младежите посредством пълно прилагане в държавите членки на гаранцията за младежта и гаранцията за децата, включително за подходящи инвестиции във висококачествени, финансово и физически достъпни услуги за полагане на грижи за децата;

— борба с бедността сред хората в напреднала възраст, социалното изключване и самотата и гарантиране, че пенсионните реформи, въпреки че се основават на финансова устойчивост, не излагат на риск стандарта на живот на възрастните хора;

— защита на услугите от общ интерес — публични, частни и социални предприятия — чрез добре насочени инвестиции;

([5]) Становище на Европейския икономически и социален комитет относно равното третиране на младите хора на пазара на труда (становище по собствена инициатива) (ОВ C 293, 18.8.2023 г., стр. 48), Workers' Rights for the XXI century („Права на работниците за XXI век“), (Европейски младежки форум, документ за позиция 12.2024 г.).

([6]) https://www.youthforum.org/policy-library/youth-guarantee-how-to-support-young-people-finding-a-pathway.

([7]) Становище на ЕИСК относно *Оценка на докладите на Лета и Драги относно функционирането и конкурентоспособността на единния пазар на ЕС* (ОВ C, C/2025/2004, 30.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2004/oj), 10.3.

— насърчаване на политиките на държавите членки за осигуряване на достъп до социално жилищно настаняване и помощ за жилищно настаняване за нуждаещите се, определяне на „цел за жилища на достъпни цени“ в рамките на ЕССП и борба с бездомничеството;

— осигуряване на равен достъп до енергия и гарантиране на сигурността на енергийните доставки на достъпни цени;

— обновяване и укрепване на AccessibleEU ([8]).

3. Препоръки относно управлението

3.1. **Участие на социалните партньори и гражданското общество:** ЕИСК винаги е подчертавал, че социалният диалог на всички равнища играе ключова роля за насърчаването на справедливо и приобщаващо общество и за повишаването на растежа, производителността, заетостта и конкурентоспособността. Той подкрепя идеята социалните заинтересовани страни да играят пълноценна роля в процеса на изготвяне на социалните политики от етапа на първоначалния замисъл през разработването до прилагането, включително в тези държави членки, в които това все още не е гарантирано по подходящ начин. Специфичната роля на социалните партньори трябва да се зачита изцяло в структурите за социален диалог, като същевременно се признава, че гражданският диалог, включващ по-широк кръг от заинтересовани страни и по-широк спектър от теми, е отделен процес. ЕИСК приветства усилията на ЕК да даде възможност на голям брой европейски организации да осигуряват принос в областите на социалната политика, като например Европейската платформа за борба с бездомничеството (ЕРОСН). ЕРОСН следва и занапред да остане част от процеса на прилагане на ЕССП. ЕИСК препоръчва да се създадат други тематични платформи по примера на този изпробван и изпитан модел.

3.2. **Интегриране на социалните цели** във всички области на политиката в съответствие с хоризонталната социална клауза (член 9 от ДФЕС).

3.3. **Интегриране на равенството между половете и извеждането му като приоритет в целия ЕССП:** равенството между половете следва да се интегрира системно във всички 20 принципа на ЕССП, за да се постигнат политически резултати, които да бъдат от полза за всички, и да се противодейства на трайните неравенства между половете. ЕИСК предлага в новия план за действие на ЕССП и придружаващите го бюджети да се включат показатели, свързани с пола.

3.4. ЕИСК с голям интерес отбелязва инициативата на Младежкия форум за механизъм за проверка от гледна точка на младежта, за да се оценява систематично и да се гарантира, че всички политики са в съответствие със социалните права и благосъстоянието на младите хора в целия ЕС и ефективно ги насърчават, като по този начин се интегрират правата на младите хора и се гарантира всеобхватен подход за справяне с различните предизвикателства, пред които са изправени младите хора.

3.5. **Опростяване на правилата, без да се накърняват основните цели.** ЕИСК признава определената от Европейската комисия програма за опростяване и рационализиране на законодателството и за по-ефективно прилагане на политиките. Подобни инициативи следва да се реализират, без да се подкопават основните социални цели.

3.6. **Връзка с европейския семестър:** ЕИСК приветства факта, че са предприети стъпки за признаване и засилване на връзката между Плана за действие на ЕССП и предвидените от европейския семестър координация и докладване като ключов елемент от рамката на ЕС за социално-икономическо управление. Семестърът следва да се използва за по-добра координация и за наблюдение на целия спектър от цели на ЕС. ЕИСК признава ключовата роля на Съвет по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси в областта на социалните показатели.

3.7. **Финансиране от ЕС за целите на ЕССП:** ЕИСК призовава за обвързано с условия увеличаване на общото разпределение на средства за ЕСФ+. Както и в случая на екологичния и цифровия преход, където от държавите членки се изисква да заделят за тези области съответно 37 % и 20 % от своите разходи в рамките на своите планове за възстановяване и устойчивост, ресурси следва да се заделят за пазара на труда и за социални разходи и инвестиции.

([8]) Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Справяне с енергийната бедност и устойчивост на ЕС: предизвикателства от икономически и социален аспект“ (проучвателно становище по искане на чешкото председателство) (ОВ C 486, 21.12.2022 г., стр. 88), 1.1, 1.3.

3.8. **Фискално пространство за инвестиции в социални разходи:** държавите членки няма да могат да приложат ЕССП, ако правителствата не успеят да увеличат мащабните и координирани инвестиции в социални разходи и социална инфраструктура. Това трябва да бъде отразено в европейския семестър, който беше леко коригиран, за да бъде в съответствие с принципите на ЕССП. Трябва да се обмислят допълнителни стъпки. ЕИСК е заявявал многократно, че увеличаването на публичните инвестиции в държавите членки може да стане възможно посредством „златно правило“, което ще позволи повече гъвкавост в бюджетните правила ([9]).

3.9. **Социални инвестиции:** предвид факта, че дългосрочната цена на липсата на социални инвестиции често може да бъде много по-висока, ЕИСК отново изтъква многобройните положителни въздействия на социалните инвестиции. Широкообхватни и добре проектирани социални инвестиции трябва да бъдат придружени от структурни реформи и да са основен елемент от прилагането на ЕССП. Това може да генерира значителна възвращаемост по отношение на икономическия растеж, като оказва въздействие върху хората и производителността, включително по-голям капацитет за иновации, внедряване на нови технологии, възможности за заетост и приобщаваща и устойчива конкурентоспособност.

3.10. **Отразяване на нуждите на ЕССП в следващата многогодишна финансова рамка (МФР):** разработването на МФР е възможност да се подкрепят усилията на ЕС и държавите членки за прилагане на ЕССП, като същевременно се запази фокусът върху приоритетите на ЕС. Това предполага съгласувано използване на средствата и признаване на ролята на ЕССП като компас за оперативните програми и инструмент за оценяване на въздействието на структурните и инвестиционните фондове, ЕСФ + и другите съответни бюджетни редове. Предварителните условия в социалната сфера ще гарантират, че проектите допринасят активно за постигането на общите социални цели. Инвестициите в сигурността и отбраната са неефективни, ако обществото е разделено. Социалното измерение на инвестициите и реформите следва да бъде неразделна част от програмата за сигурност ([10]). Необходимите социални инвестиции не трябва да се излагат на риск или да се пренебрегват заради по-големите разходи за отбрана както от ЕС, така и от държавите членки.

3.11. **Оценяване и разработване на набора от социални показатели:** прилагането на ЕССП следва да се основава на действия, които са измерими, и да бъде придружено от текущ мониторинг чрез използване на набора от социални показатели. ЕИСК призовава за прецизиране на набора от социални показатели в семестъра. Социалните партньори и организациите на гражданското общество следва да участват в този дебат с цел да се подобрят съществуващите показатели и в случай на необходимост да се определят нови, за да се наблюдават всички принципи и права на ЕССП ([11]).

3.12. **Ефективно използване на Рамката за социална конвергенция (РСК):** като средство за картографиране и сравняване по структуриран начин на развитието на националните политики по заетостта и социални политики и за проследяване на това дали социалните политики се прилагат и финансират правилно, РСК може да помогне да се определят държавите, за които има риск да не успеят да постигнат поставените цели, с цел те да бъдат подложени на по-внимателен анализ. Тя трябва да се интегрира по-добре в европейския семестър, за да се насърчат правителствата да предприемат действия, следвайки съответните специфични за всяка държава препоръки.

3.13. **Насърчаване на подхода „отвъд БВП“ за измерване на благосъстоянието:** за да се измерят социалното сближаване, качеството на живот и справедливото разпределение на възможности и ресурси, и за да се намалят социалното и културното изключване, наред с БВП са необходими по-подходящи и цялостни показатели. ЕИСК вече ясно е заявявал, че процесът на европейско управление би трябвало да възприеме нов подход, съсредоточен върху благосъстоянието и просперитета на гражданите. ЕИСК подкрепя предложенията на европейските социални партньори за нови показатели, допълващи БВП в социалната, икономическата и екологичната област ([12]), и призова за набор от показатели „Отвъд БВП“ ([13]).

([9]) ОВ C 227, 28.6.2018 г., стр. 1 1.8 и 3.6; ОВ C 327, 12.11.2013 г., стр. 11; ОВ C 227, 28.6.2018 г., стр. 95, 1.4, ОВ C 226, 16.7.2014 г., стр. 21; ОВ C 262, 25.7.2018 г., стр. 1, 3.14 и ОВ C 190, 5.6.2019 г., стр. 24, 1.8., ОВ C 262, 25.7.2018 г., стр. 1, 1.4, ОВ C 14, 15.1.2020 г., стр. 1-23, 1.7, 2.7.2.

([10]) Резолюция на Европейския икономически и социален комитет — Очертаване на демократичния напредък на ЕС: резолюция за следващия законодателен мандат (ОВ C, C/2024/6861, 28.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6861/oj), 7.3.

([11]) В набора от показатели а) липсват дезагрегирани данни, основани на различни характеристики като пол, възраст, етническа принадлежност и социално-икономическо положение, с които би могло да се измери по-ефективно въздействието на политиките върху различните групи в уязвимо положение; б) държавите членки не следва да се сравняват само по отношение на най-добрите и най-лошите резултати спрямо средните стойности за ЕС. Вместо това той следва да измерва напредъка спрямо амбициозни национални количествени цели; в) липсват показатели за ключови аспекти (например за създаването на работни места от социалната икономика за групите в уязвимо положение, за социалния диалог, колективното договаряне и участието на работниците, за бездомничеството), а други показатели са твърде ограничени (например правата на хората с увреждания, липсва показател извън разликата в заетостта); г) между процедурите на държавите членки за събиране на данни съществуват значителни различия, което подчертава необходимостта от полагане на повече усилия за стандартизиране на процесите и гарантиране на навременни, точни и съпоставими данни; д) на практика по отношение на политическите приоритети той остава подчинен на набора от показатели за процедурата при макроикономически дисбаланси.

([12]) Допълване на БВП като мярка за благосъстояние.

([13]) Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Отвъд показателите на БВП за успешно възстановяване и устойчива и издръжлива икономика на ЕС“ (становище по собствена инициатива) (ОВ C 152, 6.4.2022 г., стр. 7).

3.14. **Използване на процедури за възлагане на обществени поръчки:** ЕИСК настоятелно призовава да се постави засилен акцент върху потенциалния принос на обществените поръчки за подобряване на прилагането и изпълнението на съществуващото трудово и социално право на ЕС и държавите членки ([14]). Общите и хармонизирани условия и правила в законодателството за обществените поръчки в ЕС следва да спрат съревнованието за най-ниска цена и да гарантират, че при възлагането на обществени поръчки публичните възлагащи органи са задължени да вземат под внимание социалните и екологичните критерии в съответствие с ЕССП. Ето защо ЕИСК призовава изискванията за възлагане в директивите на ЕС за обществените поръчки да бъдат разширени, така че да включват социалните аспекти, включително колективното договаряне.

Брюксел, 18 юни 2025 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Oliver RÖPKE

([14]) ОВ C 374, 16.9.2021 г., стр. 38, 1.23, 2.5.3.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ЗАКОНОДАТЕЛЕН ОТПЕЧАТЪК

СПИСЪК НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ИНТЕРЕСИ, ОТ КОИТО ДОКЛАДЧИКЪТ Е ПОЛУЧИЛ ПРИНОС

Полестеният по-долу списък е изготвен изцяло на доброволен принцип в рамките на изключителната отговорност на докладчика. Докладчикът получи информация от следните представители на интереси (организации и/или самостоятелно заети физически лица) при изготвянето на становище SOC/822 „Нов план за действие относно прилагането на ЕССП“:

European Committee of Regions
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
Eurofound
Eurodiaconia
European Trade Union Confederation (ETUC)
Members of the European Parliament
PANTEIA
Social Platform

Мисия във Финландия

Employers' organisations: The Federation of Finnish Enterprises (Suomen Yrittäjät), Confederation of Finnish Industries (EK)
Workers' organisations: Confederation of Unions for Professional and Managerial Staff in Finland (Akava), The Finnish Confederation of Professionals (STTK), The Central Organisation of Finnish Trade Unions (SAK)
Civil society organisations: Into ry (Outreach Youth Work and Workshop Activities), SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health, The Finnish National Organisation of the Unemployed
Public Authorities: Ministry of Education, Ministry of Social Affairs and Health

Мисия в Словения

Employers' organisations: Association of Employers of Slovenia (ZDS), The Chamber of Craft and Small Business of Slovenia (OZS)
Workers' organisations: Confederation of Trade Unions of Slovenia (PERGAM), Confederation of the Public Sector Trade Unions of Slovenia (KSJS), The Association of Free Trade Unions of Slovenia (ZSSS)
Civil society organisations: Zavod Pelikan, Slovenska univerza za Tretje življenjsko obdobje
Public Authorities: State Secretary of Labour, Family, Social Affairs and Equal Opportunities, State secretary for internationalization, entrepreneurship, development resources and tourism

Публично изслушване на тема „Нов план за действие относно прилагането на Европейския стълб на социалните права и стратегията на ЕС за борба с бедността“ ([1])

Панел 1 — Нов план за действие относно прилагането на Европейския стълб на социалните права

Business Europe
SMEunited
European Trade Union Confederation (ETUC)
Social Platform
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
PANTEIA

Панел 2 — Стратегия на ЕС за борба с бедността

United Nations, Office of the High Commissioner for Human Rights
Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion of the European Commission
Member of the European Parliament
European Network of Public Employment Services
Tilburg University
European Anti-Poverty Network

([1]) https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/joint-public-hearing-new-action-plan-implementation-european-pillar-social-rights-and-eu-anti-poverty-strategy.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Следните изменения получиха най-малко една четвърт от подадените гласове, но бяха отхвърлени по време на разискванията (член 74, параграф 3 от Правилника за дейността):

ИЗМЕНЕНИЕ 3

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 2.7.1

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Насърчаване на достъпа до обучение и учене през целия живот и инвестиции в тези области: ЕИСК вече е отправял искания достъпът до непрекъснато обучение и учене през целия живот да бъде насърчаван ***като индивидуално право на всички, което да се признава на равнището на ЕС*** и ***да се предоставя на национално равнище***. Това ще даде възможност на хората да не изостават от развитието на цифровите технологии и ИИ[***1***] и да се справят с промените на пазара на труда, дължащи се на екологичния преход. Това е особено важно за лицата, които са най-отдалечени от обучението и пазара на труда, включително незаетите с работа, учене или обучение. Целите на ЕССП не могат да се постигнат без увеличаване на публичните и частните инвестиции в образованието и по-голяма ангажираност от страна на работодателите и социалните партньори, целяща повече учене и обучение в процеса на работа. Освен това ЕИСК насърчава държавите членки да ***създадат*** рамки за предоставяне на достатъчна финансова подкрепа за покриване на разходите за живот посредством предоставянето на право на надбавки, особено за по-дълги периоди на образование и обучение.	Насърчаване на достъпа до обучение и учене през целия живот и инвестиции в тези области: ЕИСК вече е отправял искания достъпът до непрекъснато обучение и учене през целия живот да бъде насърчаван***, за да се гарантира, че всички имат достъп до качествено и приобщаващо учене през целия живот на всеки етап и при всеки професионален и жизнен преход[1]***. Това ще даде възможност на хората да не изостават от развитието на цифровите технологии и ИИ[***2***] и да се справят с промените на пазара на труда, дължащи се на екологичния преход. Това е особено важно за лицата, които са най-отдалечени от обучението и пазара на труда, включително незаетите с работа, учене или обучение. Целите на ЕССП не могат да се постигнат без увеличаване на публичните и частните инвестиции в образованието и по-голяма ангажираност от страна на работодателите и социалните партньори, целяща повече учене и обучение в процеса на работа. Освен това ЕИСК насърчава държавите членки да ***обмислят*** рамки за предоставяне на достатъчна финансова подкрепа за покриване на разходите за живот посредством предоставянето на право на надбавки, особено за по-дълги периоди на образование и обучение.
	[1] ***SOC/774, параграф 3.2.***
[1] ОВ C, C/2023/870, 1.9, ОВ C 374, 16.9.2021 г., стр. 38—49, 2.1.7.	***[2]*** ОВ C, C/2023/870, 1.9, ОВ C 374, 16.9.2021 г., стр. 38—49, 2.1.7.

Изложение на мотивите

По отношение на ученето през целия живот се предлага да се използва формулировка, основана на становище SOC/774 „Пакет „Цифрови умения и цифрово образование“. Тъй като националните модели на обучение се различават, е ясно, че трябва да се остави на държавите членки да проучат ползата от всяка една нова рамка.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 95

Гласове „против“: 110

Гласове „въздържал се“: 5

ИЗМЕНЕНИЕ 4

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 2.2.1

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Борба с бедността сред работещите: ЕИСК счита, че процентът на работниците, изложени на риск от бедност, който се дължи на множество фактори, трябва да се намали значително. ***Това*** изисква цялостен подход***, напаляване на нестандартната заетост***, гарантиране на адекватни минимални работни заплати и улесняване на по-добрия преход между работните места, подобряване на условията на труд и допълнителни инвестиции в обучение и повишаване на квалификацията, особено в секторите с по-слаба производителност. ***На равнище ЕС трябва да се предприемат*** подходящи инициативи за ***определяне на общи минимални стандарти в*** държавите членки. ЕИСК призовава за правилно прилагане на Директивата относно адекватните минимални работни заплати.	Борба с бедността сред работещите: ЕИСК счита, че процентът на работниците, изложени на риск от бедност, който се дължи на множество фактори, трябва да се намали значително. ***Бедността сред работещите е комплексен въпрос, който*** изисква цялостен подход***, насърчаване на справедливи и различни форми на труд***, гарантиране на адекватни минимални работни заплати и улесняване на по-добрия преход между работните места, подобряване на условията на труд и допълнителни инвестиции в обучение и повишаване на квалификацията, особено в секторите с по-слаба производителност. ***В това отношение следва да се обмислят*** подходящи инициативи ***в подкрепа на усилията на*** държавите членки ***и социалните партньори***. ЕИСК призовава за правилно прилагане на Директивата относно адекватните минимални работни заплати.

Изложение на мотивите

Следва да се подчертае, че бедността сред работещите е комплексно явление. Следва да се подчертае, че наличието на различни форми на заетост играе централна роля в рамките на цялостния подход. В рамките на ЕИСК няма консенсус относно определянето на общи минимални стандарти на равнище ЕС и поради това формулировката трябва да бъде по-нюансирана.

Резултат от гласуването

Гласове „за“:	94
Гласове „против“:	128
Гласове „въздържал се“:	6

ИЗМЕНЕНИЕ 5

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 2.2.2

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Наблюдение и гарантиране на справедливи условия на труд, създаване на качествени работни места и борба с несигурната заетост: в тази област вече са предприети редица мерки. Те следва да се изпълняват правилно, да се осъществяват правни и административни проверки и да се осигури прилагане на национално равнище, за да се гарантира, че работниците разполагат ***със стабилни*** работни места, безопасни условия на труд, включително по отношение на новите рискове на работното място, с адекватно ***и предвидимо*** заплащане и възможност да изразяват своето мнение на работното място в рамките на добре функциониращ и организиран механизъм. Необходим е по-голям ангажимент за осигуряване на справедливи и достойни условията на труд, особено предвид продължаващата диверсификация на договорите***, голяма част от които са свързани с несигурна и нестандартна заетост***. Това се отнася по-специално за прилагането и мониторинга на Директивата относно работата през платформа. Трябва да се постави допълнителен акцент върху създаването на качествени работни места, включително чрез подкрепа за обучение, повишаване на квалификацията, развитието на работни места, основани на новите технологии, и признаване на предприемачеството. ЕИСК ***предлага в плана за действие да се създаде допълнителна „цел за качествени работни места“ и*** насърчава ЕК да работи със социалните партньори и Eurofound, за да анализира разработва полезни и приложими показатели в тази област.	Наблюдение и гарантиране на справедливи условия на труд, създаване на качествени работни места и борба с несигурната заетост: в тази област вече са предприети редица мерки. Те следва да се изпълняват правилно, да се осъществяват правни и административни проверки и да се осигури прилагане на национално равнище, за да се гарантира, че работниците разполагат ***с устойчиви*** работни места, безопасни условия на труд, включително по отношение на новите рискове на работното място, с адекватно заплащане***, прозрачни и предвидими механизми за определяне на заплатите*** и възможност да изразяват своето мнение на работното място в рамките на добре функциониращ и организиран механизъм. Необходим е по-голям ангажимент за осигуряване на справедливи и достойни условията на труд, особено предвид продължаващата диверсификация на договорите***, като се отчитат надлежно нуждите на работниците и работодателите***. Това се отнася по-специално за прилагането и мониторинга на Директивата относно работата през платформа. Трябва да се постави допълнителен акцент върху създаването на качествени работни места, включително чрез подкрепа за обучение, повишаване на квалификацията, развитието на работни места, основани на новите технологии, и признаване на предприемачеството. ЕИСК насърчава ЕК да работи със социалните партньори и Eurofound, за да анализира и разработва полезни и приложими показатели в тази област.

Изложение на мотивите

Вместо да се говори за „стабилни работни места“, акцентът следва да се постави върху гарантирането на пригодността за заетост на работниците. Диверсификацията на договорите следва да се упомене по по-положителен, балансиран и конструктивен начин. И накрая, няма консенсус относно предложението за допълнителна цел за „качествени работни места“. Освен това, вместо да се говори за прозрачни заплати, може да се направи позоваване на посоченото в принцип 6 от ЕССП, а именно, че „всички заплати се определят по прозрачен и предвидим начин в съответствие с националните практики и при зачитане на автономността на социалните партньори“.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 93

Гласове „против“: 125

Гласове „въздържал се“: 5

ИЗМЕНЕНИЕ 7

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 2.2.5

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Справяне с новите рискове на работното място въз основа на консултации със социалните партньори: подобрената защита на здравето на работното място повишава конкурентоспособността на предприятията. Това се отнася и за новите рискове и проблеми, свързани с психичното здраве, особено във връзка с използването на новите технологии. ЕИСК ***препоръчва да се гарантира правото на откъсване от работната среда, което не само защитава работниците, но и може да увеличи производителността.*** ЕИСК ***призовава ЕК да предложи директива относно психосоциалните рискове. В нея следва да се определят обвързващи задължения за идентифициране*** на психосоциалните рискове ***чрез подходящи оценки на риска с участието на работниците и профсъюзите***. Изменението на климата носи и нови рискове и трябва да се обърне внимание на работата при екстремни температури.	Справяне с новите рискове на работното място въз основа на консултации със социалните партньори: подобрената защита на здравето на работното място повишава конкурентоспособността на предприятията. Това се отнася и за новите рискове и проблеми, свързани с психичното здраве, особено във връзка с използването на новите технологии. ЕИСК ***потвърждава отново подкрепата си за стартирането от Комисията на незаконодателни инициативи относно психичното здраве на работното място и относно предотвратяването*** на психосоциалните рискове ***на работното място в съответствие със Стратегическата рамка за ЗБУТ за 2021—2027 г.*** Изменението на климата носи и нови рискове и трябва да се обърне внимание на работата при екстремни температури.

Изложение на мотивите

В рамките на ЕИСК няма консенсус относно необходимостта от законодателство относно психосоциалните рискове. Поради тази причина ЕИСК следва да изрази подкрепата си за стартирането от Комисията на незаконодателна инициатива относно психичното здраве на работното място и относно предотвратяването на психосоциалните рискове на работното място в съответствие със Стратегическата рамка за ЗБУТ за 2021—2027 г. Освен това, както е отразено в няколко становища на ЕИСК, няма споразумение относно юридическото право на работниците на откъсване от работната среда.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 93

Гласове „против“: 127

Гласове „въздържал се“: 2

ИЗМЕНЕНИЕ 8

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 2.2.6

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Подобряване на възможностите за работа и на качеството на заетостта за младите хора: ЕИСК многократно е призовавал за равно третиране на младите хора на пазара на труда[1], ***не на последно място чрез преодоляване на*** рисковете, свързани с ***нестандартната заетост с повишена несигурност, включително*** принудително намалено работно време ***и принудителни временни*** договори. ***В*** Плана за действие положението със заетостта на младите хора, особено на незаетите с работа, учене или обучение***[2]***, следва да се разгледа от различни страни, като например прехода от образование към заетост, необходимостта от качествени работни места и адекватна социална закрила, която да е в състояние да защитава младите хора дори по време на периодите, когато те не работят. ***В контекста на предложената Директива за стажовете ЕИСК призовава за солидна правна инициатива, която да гарантира, че стажантите, които извършват работа, не са изключени от правата на работниците.***	Подобряване на възможностите за работа и на качеството на заетостта за младите хора: ЕИСК многократно е призовавал за равно третиране на младите хора на пазара на труда[1], ***включително по отношение на*** рисковете, свързани с ***работа на*** принудително намалено работно време. ***Директива 2000/78/ЕО на Съвета предоставя основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите, която все още е подходяща за целта[2]. Тъй като има необходимост както от работници, така и от работодатели на временна работа, в*** Плана за действие положението със заетостта на младите хора, особено на незаетите с работа, учене или обучение, следва да се разгледа от различни страни, като например прехода от образование към заетост ***и предприемачество***, необходимостта от качествени работни места и адекватна социална закрила, която да е в състояние да защитава младите хора дори по време на периодите, когато те не работят. ЕИСК ***подкрепя и преразглеждането на препоръката относно стажовете***.

Становище на секцията	Изменение
[1] ОВ C 293, 18.8.2023 г., стр. 48—57, ***Workers' Rights for the XXI century („Права на работниците за XXI век"), (Европейски младежки форум, документ за позиция 12.2024 г.)***.	[1] ОВ C 293, 18.8.2023 г., стр. 48–57.
[2] ***https:// www.youthforum.org/policy-library/youth-guarantee-how-to-support-young-people-finding-a-pathway***.	[2] ***SOC/721, ОВ C 293, 18.8.2023 г., стр. 48—57, параграф 5.1.***

Изложение на мотивите

По отношение на равното третиране се предлага позоваване на Директива 2000/78 относно недискриминацията в областта на заетостта и на изявлението, направено в док. SOC/721 (посочено в бележка под линия 8). Освен това следва да се обърне внимание на нуждите и на работниците, и на работодателите от временна заетост, както и на важността за прехода към предприемачество. Няма консенсус по искането да се отправи призив за солидна законодателна инициатива относно стажовете. Вместо това би следвало да се изрази подкрепа за преразглеждането на препоръката на Съвета относно стажовете. И накрая, добавената към бележката под линия препратка включва множество широкообхватни предложения на Младежкия форум, които никога не са били обсъждани по подходящ начин на етапите на изготвяне на настоящото становище.

Резултат от гласуването

Гласове „за":	90
Гласове „против":	131
Гласове „въздържал се":	4

ИЗМЕНЕНИЕ 9

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 2.2.7

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Мерки за ориентиран към човека ИИ: Предвид потенциала за повсеместно навлизане на ИИ и нововъзникващите технологии е необходим подход, целящ да се избегнат	Мерки за ориентиран към човека ИИ: Предвид потенциала за повсеместно навлизане на ИИ и нововъзникващите технологии е необходим подход, целящ да се избегнат

Становище на секцията	Изменение
негативните последици за работниците, свързани с използването на тези технологии. ***Законодателните инициативи трябва да се справят с пропуските в защитата на правата на работниците на работното място и да*** гарантират***, че хората ще запазят контрола във всички взаимодействия между човек и машина[1]***. ***[1] Становище на ЕИСК относно „Оценка на докладите на Лета и Драги относно функционирането и конкурентоспособността на единния пазар на ЕС“, 10.3.***	негативните последици за работниците, свързани с използването на тези технологии. ***Важно е*** да се гарантира, че при ***разработването, внедряването и използването на ИИ винаги ще се спазва принципът за човешки контрол.***

Изложение на мотивите

Предлага се текстът да се запази на по-общо равнище и да се посочи необходимостта от гаранция, че разработването, внедряването и използването на ИИ винаги трябва да се придържат към принципа за запазване на човешкия контрол.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 90

Гласове „против“: 130

Гласове „въздържал се“: 5

ИЗМЕНЕНИЕ 10

Внесено от:
ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 2.3.1

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
По-подробни предложения са включени в други становища на ЕИСК, преди всичко в SOC/829 относно „Стратегия на ЕС за борба с бедността“. Сред тях има мерки за: — укрепване на общите усилия за увеличаване на възможностите за заетост чрез овластяване и защита на уязвимите групи;	По-подробни предложения са включени в други становища на ЕИСК, преди всичко в SOC/829 относно „Стратегия на ЕС за борба с бедността“. Сред тях има мерки за: — укрепване на общите усилия за увеличаване на възможностите за заетост чрез овластяване и защита на уязвимите групи;

Становище на секцията	Изменение
— справяне с бедността сред децата и младежите посредством пълно прилагане в държавите членки на гаранцията за младежта и гаранцията за децата, включително за подходящи инвестиции във висококачествени, финансово и физически достъпни услуги за полагане на грижи за децата;	— справяне с бедността сред децата и младежите посредством пълно прилагане в държавите членки на гаранцията за младежта и гаранцията за децата, включително за подходящи инвестиции във висококачествени, финансово и физически достъпни услуги за полагане на грижи за децата;
— борба с бедността сред хората в напреднала възраст, социалното изключване и самотата и гарантиране, че пенсионните реформи, въпреки че се основават на финансова устойчивост, не ***излагат на риск*** стандарта на живот на възрастните хора;	— борба с бедността сред хората в напреднала възраст, социалното изключване и самотата и гарантиране, че пенсионните реформи, въпреки че се основават на финансова устойчивост, не ***засягат непропорционално*** стандарта на живот на възрастните хора;
— защита на услугите от общ интерес — публични, частни и социални предприятия — чрез добре насочени инвестиции;	— защита на услугите от общ интерес — публични, частни и социални предприятия — чрез добре насочени инвестиции;
— насърчаване на политиките на държавите членки за осигуряване на достъп до социално жилищно настаняване и помощ за жилищно настаняване за нуждаещите се, ***определяне на „цел*** за жилища на достъпни цени***“ в рамките на ЕССП*** и борба с бездомничеството;	— насърчаване на политиките на държавите членки за осигуряване на достъп до социално жилищно настаняване и помощ за жилищно настаняване за нуждаещите се, ***като се има предвид и необходимостта от*** жилища на достъпни цени и за борба с бездомничеството;
— осигуряване на равен достъп до енергия и ***гарантиране*** на сигурността на енергийните доставки на достъпни цени;	— осигуряване на равен достъп до енергия и ***обезпечаване*** на сигурността на енергийните доставки на достъпни цени;
— обновяване и укрепване на AccessibleEU[1].	
[1] ОВ C 486, 21.12.2022 г., стр. 88—94, 1.1, 1.3.	[1] ОВ C 486, 21.12.2022 г., стр. 88—94, 1.1, 1.3.

Изложение на мотивите

Предложения за нюансиране на текста, по-специално поради липсата на съгласие по нова цел за жилищата на достъпни цени.

Резултат от гласуването

Гласове „за“:	88
Гласове „против“:	134
Гласове „въздържал се“:	5

ИЗМЕНЕНИЕ 14

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 3.8

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Фискално пространство за инвестиции в социални разходи: Държавите членки няма да могат да приложат ЕССП, ако правителствата не успеят да увеличат ***тащабните*** и координирани инвестиции в социални разходи и социална инфраструктура Това ***трябва да бъде*** отразено в европейския семестър, който беше леко коригиран, за да бъде в съответствие с принципите на ЕССП. ***Трябва*** да се обмислят допълнителни стъпки. ***ЕИСК е заявявал многократно, че увеличаването на публичните инвестиции в държавите членки може да стане възможно посредством „златно правило“, което ще позволи повече гъвкавост в бюджетните правила[1].*** ***[1] ОВ C 227, 28.6.2018 г., стр. 1 1.8 и 3.6; ОВ C 327, 12.11.2013 г., стр. 11; ОВ C 227, 28.6.2018 г., стр. 95, 1.4, ОВ C 226, 16.7.2014 г., стр. 21; ОВ C 262, 25.7.2018 г., стр. 1, 3.14 и ОВ C 190, 5.6.2019 г., стр. 24, 1.8., ОВ C 262, 25.7.2018 г., стр. 1, 1.4, ОВ C 14, 15.1.2020 г., стр. 1–23, 1.7, 2.7.2.***	Държавите членки няма да могат да приложат ЕССП, ако правителствата не успеят да увеличат ***подходящи*** и координирани инвестиции в социални разходи и социална инфраструктура***, като същевременно гарантират финансова жизнеспособност и устойчивост***. Това ***е*** отразено в европейския семестър, който беше леко коригиран, за да бъде в съответствие с принципите на ЕССП. ***Би трябвало*** да се обмислят допълнителни стъпки, ***за да се използва гъвкавостта, предоставена от ПСР***.

Изложение на мотивите

Текстът следва да се позовава на съществуващите възможности за гъвкавост в съответствие с Пакта за стабилност и растеж, както и да отчита финансовата жизнеспособност и устойчивост.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 92

Гласове „против“: 127

Гласове „въздържал се“: 8

ИЗМЕНЕНИЕ 15

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822
Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 3.10

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Отразяване на нуждите на ЕССП в следващата многогодишна финансова рамка (МФР): разработването на МФР е възможност да се подкрепят усилията на ЕС и държавите членки за прилагане на ЕССП, като същевременно се запази фокусът върху приоритетите на ЕС. Това предполага съгласувано използване на средствата и признаване на ролята на ЕССП като компас за оперативните програми и инструмент за оценяване на въздействието на структурните и инвестиционните фондове, ЕСФ + и другите съответни бюджетни редове. ***Предварителните условия в социалната сфера*** ще гарантират, че проектите допринасят активно за постигането на общите социални цели. Инвестициите в сигурността и отбраната са неефективни, ако обществото е разделено. Социалното измерение на инвестициите и реформите следва да бъде неразделна част от програмата за сигурност[1]. ***Необходимите социални инвестиции не трябва да се излагат на риск или да се пренебрегват заради по-големите разходи за отбрана както от ЕС, така и от държавите членки***.	Отразяване на нуждите на ЕССП в следващата многогодишна финансова рамка (МФР): разработването на МФР е възможност да се подкрепят усилията на ЕС и държавите членки за прилагане на ЕССП, като същевременно се запази фокусът върху приоритетите на ЕС. Това предполага съгласувано използване на средствата и признаване на ролята на ЕССП като компас за оперативните програми и инструмент за оценяване на въздействието на структурните и инвестиционните фондове, ЕСФ + и другите съответни бюджетни редове. ***Това*** ще гарантират, че проектите допринасят активно за постигането на общите социални цели. Инвестициите в сигурността и отбраната са неефективни, ако обществото е разделено. Социалното измерение на инвестициите и реформите следва да бъде неразделна част от програмата за сигурност[1].
[1] Резолюция на ЕИСК: 18.9.2024 г., 7.3.	[1] Резолюция на ЕИСК: 18.9.2024 г., 7.3.

Изложение на мотивите

В настоящото становище не е необходимо да се съпоставят разходите за отбрана и социалните инвестиции.

Резултат от гласуването

Гласове „за“: 90

Гласове „против“: 129

Гласове „въздържал се“: 8

ИЗМЕНЕНИЕ 16

Внесено от:

ARDHE Christian
BLIJLEVENS René
CLEVER Peter
DANISMAN Mira-Maria
KRAWCZYK Jacek
МИНЧЕВА Мария
MISSLBECK-WINBERG Christiane
POTTIER Jean-Michel
SAMMUT BONNICI Dolores
SCHWENG Christa
SMOLE Jože
SÕBER Kristi
SOETE Paul
YGLESIAS Isabel

SOC/822

Нов план за действие относно прилагането на ЕССП

Параграф 3.14

се изменя, както следва:

Становище на секцията	Изменение
Използване на процедури за възлагане на обществени поръчки: ЕИСК настоятелно призовава да се постави засилен акцент върху потенциалния принос на обществените поръчки за подобряване на прилагането и изпълнението на съществуващото трудово и социално право на ЕС и държавите членки[1]. ***Общите и хармонизирани условия и*** правила ***в законодателството за обществените поръчки в ЕС следва да спрат съревнованието за най-ниска цена и да гарантират, че при възлагането на обществени поръчки публичните възлагащи органи са задължени да вземат под внимание*** социалните и екологичните критерии ***в съответствие с ЕССП***. ***Ето защо ЕИСК призовава изискванията за възлагане в директивите на ЕС за*** обществените поръчки д***а бъдат разширени, така че да включват социалните аспекти, включително колективното договаряне***.	Използване на процедури за възлагане на обществени поръчки: ЕИСК настоятелно призовава да се постави засилен акцент върху потенциалния принос ***на прилагането на съществуващите правила за*** обществените поръчки за подобряване на прилагането и изпълнението на съществуващото трудово и социално право на ЕС и държавите членки[1]. ***Тези*** правила ***вече позволяват на органите да се справят със социалните предизвикателства и да вземат предвид*** социалните и екологичните критерии ***при възлагането на*** обществените поръчки. ***[2]***
[1] ОВ C 374, 16.9.2021 г., стр. 38—49, 1.23, 2.5.3	[1] ОВ C 374, 16.9.2021 г., стр. 38—49, 1.23, 2.5.3. ***[2] Вж. например: Известие на Комисията — „Социално отговорни покупки — ръководство за предвиждане на социални критерии при възлагане на обществени поръчки“ (второ издание) (https://ec.europa.eu/docsroom/documents/45767).***

Изложение на мотивите

ЕИСК ще изготви специално становище INT/1092 — „Преглед на европейската правна рамка за обществените поръчки“ (планирано за приемане през декември 2025 г.). Поради това настоящото становище не следва да засяга въпроси, свързани с преразглеждането на директивите за обществените поръчки. Същевременно следва да бъде отбелязано какво вече е възможно в рамките на съществуващите правила за обществените поръчки.

Резултат от гласуването

Гласове „за“:	92
Гласове „против“:	130
Гласове „въздържал се“:	5